

Ogólnopolska konferencja naukowa „Relacje praca – życie pozazawodowe drogą do zrównoważonego rozwoju jednostki” Bydgoszcz, 17.04.2015

W dniu 17 kwietnia 2015 roku Katedra Pedagogiki Pracy i Andragogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, przy współudziale Polskiego Towarzystwa Profesjologicznego¹, zorganizowała ogólnopolską konferencję naukową *Relacje praca – życie pozazawodowe drogą do zrównoważonego rozwoju jednostki*. Organizatorem konferencji była dr Renata Tomaszewska-Lipiec. Konferencja była połączona z promocją monografii poświęconej niniejszej problematyce i odbyła się w Bibliotece Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.

Zagadnienie relacji zachodzących między pracą zawodową a sferą poza pracą zostało po raz pierwszy wyeksponowane w tak dużym wymiarze przez środowisko bydgoskich pedagogów pracy, którzy od lat inicjowali cykliczne spotkania poświęcone tematyce EDUKACJI i PRACY CZŁOWIEKA.

Do zorganizowania konferencji na powyższy temat zainspirowały zarówno obserwacje życia codziennego, jak i wyniki badań naukowych, które wskazują, iż wraz z postępowaniem cywilizacyjnym, praca zaczyna zawłaszczać coraz większą część ludzkiego życia, wchodząc w konflikt ze sferą pozazawodową, obejmującą rodzinę, relacje międzyludzkie, działalność społeczną, zainteresowania, wypoczynek, edukację i inne sfery aktywności osobistej. Analizy badaczy wskazują, iż nasilenie tego konfliktu nastąpiło od przełomu lat 80. i 90. XX w., z którym wiąże się postępujący proces globalizacji oraz rozwój społeczeństwa konsumpcyjnego. Nierównowaga w relacjach praca – życie pozazawodowe stanowi przykład narastającej patologii, jaka ma miejsce w światowym systemie społeczno-gospodarczym, zarówno w krajach rozwijających się, jak i wysokorozwiniętych. Dlatego

¹ W Katedrze Pedagogiki Pracy i Andragogiki znajduje się oddział Polskiego Towarzystwa Profesjologicznego, którego główna siedziba mieści się w Instytucie Inżynierii Bezpieczeństwa i Nauk o Pracy Uniwersytetu Zielonogórskiego.

podczas konferencji jej Uczestnicy analizie poddali trzy kategorie pojęciowe: pracę zawodową, życie osobiste oraz tzw. równowagę. Analizowane kwestie rozpatrywane były na trzech poziomach refleksji teoretyczno-problemowej: jednostki, mikroekonomicznym oraz makroekonomicznym.

Konferencja składała się z trzech części poprzedzonych uroczystym otwarciem dokonany przez prof. zw. dr. hab. Sławomira Kaczmarka, Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz prof. zw. dr. hab. Marię Deptułę, Prodziekan ds. Nauki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Pierwszą część stanowiły gromadzące wszystkich uczestników obrady plenarne, w które wprowadziła dr Renata Tomaszewska-Lipiec – Organizator Spotkania i adiunkt w Katedrze Pedagogiki Pracy i Andragogiki UKW. Referaty plenarne wygłosili: prof. zw. dr. hab. Stefan M. Kwiatkowski, Wiceprzewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk oraz Prorektor ds. Nauki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie: *Start absolwentów w dorosłe życie*; prof. dr. hab. Agnieszka Lipińska-Grobelny z Uniwersytetu Łódzkiego: *Relacja praca – życie pozazawodowe z perspektywy psychologicznej – teoria i pomiar* oraz dr. inż. Krzysztof Symela z Instytut Technologii Eksploatacji w Radomiu: *Badania środowiska pracy – od technologii do standardów kompetencji zawodowych*. Ponadto dr Renata Tomaszewska-Lipiec przytoczyła tezy postawione przez prof. dr. hab. Wiesława Sztumskiego z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, przygotowane na potrzeby tego spotkania, a związane z *Degradacją środowiska pracy*. Obradom plenarnym przewodniczyła prof. dr. hab. Ewa Kubiak-Szymborska z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Drugą część konferencji stanowiło studium panelowe na temat *Relacji praca – życie pozazawodowe: dysonans czy synergia ról?* Jego moderatorem był prof. dr. hab. Romuald Derbis z Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Podczas studium paneliści podjęli następujące kwestie:

- dr Magdalena Barańska z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu: *Work-life balance czy naprawdę istnieje? – założenia a praktyka*,
- dr Anna Pluta z Uniwersytetu Szczecińskiego: *Czy możliwa jest harmonia w relacjach praca – życie pozazawodowe współczesnych pracowników?*,
- dr Monika Bartkowiak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu: *Równowaga między pracą a życiem jako podstawa budowania kapitału ludzkiego w nowoczesnej organizacji*,
- dr Dorota Nawrat ze Społecznej Akademii Nauk w Łodzi, reprezentująca także Narodowe Forum Doradztwa Kariery: *Zagrożenia dla zdrowia pracowników w środowisku pracy*,

- dr Joanna Szłapińska z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu: *Praca zawodowa w systemie wartości menedżerów*,
- dr Ewa Krause z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy: *Kariera naukowa w kontekście życia rodzinnego*,
- dr inż. Krzysztof Symela z Instytutu Technologii Eksploatacji w Radomiu: *Zrównoważony rozwój – implikacje dla modelowania profili i standardów kompetencyjnych zawodowych pracowników*.

Trzecią część konferencji wypełniła dyskusja prowadzona przez dyrektora Instytutu Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie prof. dr. hab. Franciszka Szloska oraz prof. dr hab. Urszulę Jeruszkę, reprezentującą zarówno Akademię Pedagogiki Specjalnej, jak i Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych. W tej części konferencji dyskutanci dzielili się przemyśleniami, wnioskami i analizami związanymi z problematyką poruszaną na konferencji.

Podsumowania konferencji dokonała dr R. Tomaszewska-Lipiec, podkreślając interdyscyplinarność podjętej problematyki i jej złożoność, a także zwracając uwagę na dwie zarysowujące się obecnie tendencje społeczne: z jednej strony rośnie grupa pracowników narażona na zaburzenia równowagi życiowej z powodu nadmiernej aktywności zawodowej; z drugiej zaś strony, analizując postawy tzw. pokolenia Y, Z i NEET-sów, pojawia się obawa o możliwość kształtowania tożsamości współczesnych młodych ludzi poprzez pracę zawodową.

Zaproponowana przez Organizatorów tematyka spotkała się z zainteresowaniem szerokiego grona odbiorców, przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych z ośrodków akademickich z całej Polski, a także przedstawicieli praktyki życia gospodarczego. Konferencję uświetniła obecność współtwórcy subdyscypliny pedagogicznej *pedagogiki pracy* – prof. zw. dr. hab. Zygmunta Wiatrowskiego oraz Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Zielonogórskiego – prof. zw. dr. hab. Zdzisława Wołka, członka Zarządu Polskiego Towarzystwa Profesjologicznego.

Uczestnicy konferencji otrzymali monografię pod redakcją dr Renaty Tomaszewskiej-Lipiec *Relacje praca – życie pozazawodowe drogą do zrównoważonego rozwoju jednostki* wydaną w Wydawnictwie UKW, a także egzemplarze czasopism naukowych „Problemy Profesjologii” i „Edukacja Ustawiczna Dorosłych”.

Wieloaspektowość podjętych w czasie tego spotkania naukowych zagadnień pozwoliła na sformułowanie wniosku, iż wzajemne relacje między tymi tak ważnymi sferami życia człowieka powinny stanowić znaczący obszar badań naukowych, zawierający zarówno aspekty indywidualne, jak i mikro- oraz makroekonomiczne. Wydaje się, że wraz z narastaniem zjawiska nierównowagi między zawodowym i pozazawodowym obszarem życia jednostki stanie się ono już w nie-

dalekiej przyszłości istotnym problemem badawczym dla nauk społecznych. Stąd wskazane wydaje się podejmowanie badań w tym kierunku, gdyż mogłyby one stanowić znaczący wkład w usprawnianie, tworzenie, wdrażanie, kształtowanie i ocenę polityki społecznej w zakresie budowania optymalnych relacji między pracą a sferą osobistą mieszkańców Europy.

Przedstawiona przez organizatorów tematyka spotkała się z dobrym przyjęciem słuchaczy. W skład audytorium konferencji weszły osoby o dużym dorobku badawczym z różnych dziedzin naukowych, co uprawnia do sformułowania stwierdzenia, iż konferencja ta była ważnym interdyscyplinarnym wydarzeniem naukowym.

Zainteresowanie, z jakim spotkała się podjęta problematyka, zainspirowało Katedrę Pedagogiki Pracy i Andragogiki UKW do kontynuacji spotkań poświęconych złożonym problemom aktywności zawodowej i życia osobistego. Wyrazem tego stały się prace nad kolejną publikacją pt. *Work – personal life. Between harmony and disintegration*, która zostanie wydana w wydawnictwie Impuls w Krakowie.

Lukasz Brzeziński

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy